

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/296/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714212178
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714212178.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: CHEJN spol. s.r.o., so sídlom Pražská 1194, 342 01 Sušice, ČR, IČ: 45 352 887, zast. Adriana Sojková - Advokát DCA s.r.o., so sídlom Námestie Matice Slovenskej 4262/23, Dubnica nad Váhom, IČO: 47 253 142 proti odporkyňi: P. S., rod. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX/XX, V., zast. Mgr. Katarína Pastorková, so sídlom Skuteckého 6, 974 01 Banská Bystrica, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 11. 03. 2015 č. k. 10C/127/2014 - 98, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania zrušuje a v rozsahu zrušenia vec vráca späť do Okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V nenapadnutom výroku súhlasí s rozsudkom okresného súdu nedotýka sa.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že Dohoda o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 23. 12. 2013, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Zvolen, katastrálny odbor pod č. V XXXX/XX dňa 31. 12. 2013, uzavretá medzi H. X. S., rod. S., nar. XX. XX. XXXX a odporkyňou je právne neúčinná voči navrhovateľovi. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak s odôvodnením, že boli splnené podmienky vyslovenia odporovateľnosti právneho úkonu, lebo okresný súd dospel k záveru, že odporkyňa neuniesla dôkazné bremeno, že by úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, v čase uzatvorenia právneho úkonu nemohla ani pri náležitej starostlivosti rozpoznať. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, tak navrhovateľ mal síce vo veci úspech, avšak súd mu náhradu trov konania pri použití § 150 ods. 1 O. s. p. nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu do výroku o trovách konania podal odvolanie navrhovateľ. Žiadal v napadnutom výroku rozsudok okresného súdu zmeniť a priznať náhradu trov prvostupňového konania, ako aj náhradu trov odvolacieho konania. Bol toho názoru, že pre použitie ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. neboli v danom prípade splnené zákonné podmienky. V konaní bolo totiž nesporne preukázané, že navrhovateľ mal v konaní úspech, jeho návrhu bolo v celom rozsahu vyhovené, pričom odporkyňa v priebehu celého konania popierala, že by boli splnené podmienky pre vyslovenie neúčinnosti právneho úkonu. Navrhovateľ sa preto ochrany mohol domôcť len v rámci súdneho konania, pričom toto konanie bolo pre neho priaznivé. Už tieto okolnosti svedčia o tom, že neboli splnené podmienky pre použitie § 150 ods. 1 O. s. p. Okrem toho poukázal na to, že majetkové pomery na strane navrhovateľa v danom prípade neboli podstatné. Rozhodnutím okresného súdu vo veci samej totiž nie je isté, či a v akom rozsahu bude pohľadávka, ktorú má navrhovateľ ako veriteľ proti dlžníkovi, uspokojená. Je nesporné, že na základe dohody o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov to bola práve odporkyňa, ktorá z titulu vypořádania BSM nadobudla výlučné vlastníctvo k nehnuteľnosti bez akejkoľvek protihodnoty. Bol preto názoru, že boli splnené podmienky ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. pre priznanie náhrady trov konania.

Na odvolanie navrhovateľa sa vyjadrila odporkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne. Táto žiadala rozhodnutie okresného súdu v napadnutom výroku ako vecne správne potvrdiť z dôvodu, že okresný súd správne postupoval, keď použil ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. Odporkyňa je totiž fyzickou osobou, ktorá má nízke príjmy, spláca hypotéku k nehnuteľnosti, ktorej sa týka dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a preto rozhodnutie o trovách konania by ešte zhoršilo jej sociálnu situáciu, pričom by nebola schopná platiť úverové splátky k predmetnej nehnuteľnosti. Nemala vedomosť o záväzku bývalého manžela, a preto v dobrej viere uzatvorila dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ani pri vynaložení maximálnej obozretnosti preto nemohla vedieť, že platnosť tejto dohody môže byť v budúcnosti spochybnená. Pokiaľ okresný súd tieto okolnosti zohľadnil, tak rozhodol správne. Žiadala preto rozhodnúť v zmysle podaného vyjadrenia.

Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a tento v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. v napadnutom výroku o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V predmetnej veci okresný súd rozhodol o trovách konania podľa § 150 ods. 1 O. s. p. tak, že náhradu trov konania navrhovateľovi ako úspešnému účastníkovi v konaní nepriznal.

Podľa § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania, resp. neuložiť povinnosť neúspešnému účastníkovi nahradiť trovy konania úspešnému účastníkovi. Môže tak urobiť podľa § 150 ods. 1 O. s. p. a rozhodnúť tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznáva náhradu trov konania. Ide však o ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdoším. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je však existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať preto z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci a rozhodnutie musí byť aj náležite odôvodnené.

V súvislosti s použitím ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. okresný súd v dôvodoch rozsudku uviedol, že o náhrade trov konania rozhodol v snahe odstrániť neprímeranú tvrdoš, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa, v dôsledku ktorých náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal, videl súd jednak v okolnostiach, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, keď odporkyňa priamo nezažala príčinu pre toto súdne konanie a ani v ňom nebolo preukázané, že by navrhovateľ proti odporkyňi pred začatím súdneho konania vyvinul akúkoľvek iniciatívu k mimosúdnemu vyriešeniu sporu a súčasne prihliadol aj k majetkovým a osobným pomerom na strane odporkyne, a preto mal za to, že nepriznanie náhrady trov konania navrhovateľovi mu v žiadnom prípade nespôsobí existencionalne problémy.

S takýmto záverom okresného súdu sa krajský súd nestotožňuje. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že podaným návrhom sa navrhovateľ domáhal proti odporkyňi určenia neúčinnosti právneho úkonu, a to Dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 23. 12. 2013, ktorá bola uzavretá medzi H. X. S. a odporkyňou, a ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Zvolen, katastrálny odbor pod č. V XXXX/XX dňa 31. 12. 2013.

Vo veci samej bol navrhovateľ úspešný, pretože návrhu navrhovateľa, tak ako bol podaný, bolo v celom rozsahu vyhovené. V tejto súvislosti však treba poukázať, že odporkyňa jednak v písomnom vyjadrení na podaný návrh na začatie konania a vo svojom stanovisku na prvom pojednávaní okresného súdu v priebehu konania, ale aj na pojednávaní, na ktorom vo veci bol vyhlásený rozsudok prostredníctvom

svojho právneho zástupcu, neuznávala právny základ nároku na vyslovenie neúčinnosti právneho úkonu tak, ako bol podaný. Treba poukázať na to, že navrhovateľ, ktorý bol veriteľom dlžníka manžela odporkyne, uplatnil proti odporkyni zákonný spôsob, ktorým sa domáhal vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu, pričom bolo preukázané, že boli splnené predpoklady pre použitie § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka. Okresný súd sám totiž v dôvodoch rozsudku konštatuje, že boli splnené všetky podmienky pre to, aby návrhu pre odporovateľnosť právneho úkonu bolo v celom rozsahu vyhovené. Odporkyňa totiž v konaní neunesla dôkazné bremeno, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohla v dobe uskutočnenia odporovaného právneho úkonu ani pri náležitej starostlivosti rozpoznať. Z rozsudku okresného súdu teda nesporne vyplýva, že boli splnené všetky predpoklady pre vyhovenie návrhu navrhovateľa a v danej veci bolo treba brať do úvahy aj postoj odporkyne v konaní vo vzťahu k podanému návrhu zo strany navrhovateľa.

Pri danom predmete sporu, ktorým bolo vyslovenie neúčinnosti právneho úkonu, nemožno navrhovateľovi vytýkať, že sa domáhal takýmto spôsobom ochrany na súde a nepodával návrh na mimosúdne vyriešenie sporu, pretože je len logické, že ten z bývalých manželov, ktorý pri vyporiadaní bezpodielového vlastníctva získal do výlučného vlastníctva nehnuteľný majetok, vyvinie úsilie na ochranu tohto majetku aj v prípadnom súdnom konaní, čo sa v konečnom dôsledku zo strany odporkyne aj udialo. Túto okolnosť preto nemožno považovať za takú, ktorá by spôsobila samotný dôvod pre nepriznanie trov konania podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p.

Ak chcel okresný súd použiť ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p. na základe zlých majetkových a osobných pomerov na strane odporkyne, tak mal vziať do úvahy všetky okolnosti v danej veci, pričom krajský súd je toho názoru, že v danom prípade neprichádza do úvahy použitie ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. na nepriznanie celej náhrady trov konania. Okresný súd preto bude musieť v ďalšom konaní zvážiť podrobné majetkové, sociálne a osobné pomery na strane odporkyne a na základe nich posúdiť, či by existovali dôvody aspoň na čiastočné nepriznanie trov konania podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. Ak by mal okresný súd dospieť k takémuto názoru, musí mať tieto okolnosti dostatočne preukázané, aby tento záver okresného súdu bol presvedčivý a súčasne neprimerane nezasahoval do práv úspešného účastníka konania, ktorý podľa úspechu v danej veci by mal podľa § 142 ods. 1 O. s. p. právo na náhradu vzniknutých trov daného konania.

Všetky tieto okolnosti okresný súd v ďalšom konaní zváži a podľa toho posúdi, či je dôvod na čiastočné použitie ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. pre nepriznanie trov konania a v prípade, že tieto dôvody nezistí, bude prichádzať do úvahy postup podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p., teda pre plnú náhradu trov konania v prospech navrhovateľa, ktorý v konaní mal úspech.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.